

франков КФА за килограмм сохранялась в течение 2003-2004 годов. Доля кофе, обработанного местной сельскохозяйственной промышленностью, очень низкая: от 3,6 % в 2001-2002 годах, она падает до 2 % от общего объема производства в 2003-2004 гг. Для получения какао Кот-д'Ивуар использует 40 % продукции крупнейшего производителя в Гане. Национальное производство достигло 1,335 млн тонн в 2003-2004 годах, доля экспорта составила 1,060 млн тонн за тот же период. Цена покупки какао у производителя увеличилась с 688 франков КФА в 2002-2003 годах до 207 франков КФА за килограмм в 2003-2004 годах, из-за спекуляций, практикуемого экспортирующими покупателями.

На севере страны практикуется выращивание хлопка: от 40 до 50 % обрабатываемой земли засаживают хлопком. Хлопок, главным образом, используется для экспорта в европейские страны. В известном смысле хлопок – «культура импорта»: после отмены рабства в Соединенных Штатах в 1807 году, текстильные компании сталкиваются с ростом стоимости рабочей силы в американских плантациях, и поэтому европейцы ввели эту культуру в африканских колониях, где она ранее существовала скромно только для местного потребления. Участки хлопка, заменяли продовольственные культуры к огорчению местного населения. Коэффициент-множитель между ценой, уплаченной местным фермерам, и ценой по прибытию в порты Европы, после того, как произведены хлопкоочистительные процедуры и упаковка оценивается в 70 %.

Каучуковое дерево представляет собой традиционный предмет экспорта. Его производство оценивается в 2004 году на 136 776 тонн, в то время как латекс на экспорт оценивается в 141 379 тонн, на сумму 88 млрд франков КФА.

Автономный порт Абиджан является государственным учреждением ивуарийского государства, которое совместно выполняет административные и общественные службы миссий государственной службы в промышленных и коммерческих операциях. Он управляется как общественное производство промышленного и коммерческого характера, и несет ответственность за эксплуатацию, управление и развитие портовых сооружений в Абиджане. Ее работа способствует 90 % таможенных доходов страны и 60 % государственных доходов. 65 % промышленных предприятий в стране работают на порт, в котором непосредственно занято 50000 человек. 70 % от ВВП Кот-д'Ивуара проходит через этот порт. При этом транзит 70 % внешней торговли внутриконтинентальных стран (Буркина-Фасо, Мали, Нигер, Чад) также приходится на этот порт. Для региона он является реальным инструментом для сотрудничества и интеграции.

ЗАХИСТ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОСИЛЕННЯ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

О.Т. Дейнеко, аспірант

ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», м. Київ

XX та XXI сторіччя проходять під стягом посилення глобалізаційних та інтеграційних процесів – заснування Світової організації торгівлі, створення Європейського Союзу, численні міжнародні міжурядові договори з питань гармонізації регулюючих норм та інше. Зі здобуттям незалежності активну участь у цьому стала брати й Україна – вступивши у СОТ у 1993 році та підписавши Угоду про асоціацію між Україною та ЄС, Зона вільної торгівлі з яким набула чинності з 1.01.2016 р. Оскільки імплементація релевантних положень передбачає значне зниження тарифного та нетарифного захисту вітчизняного агропродовольчого ринку, важливо знайти ефективні методи та інструменти, які дозволили б у достатній мірі захистити внутрішній ринок і не допустити виникнення на ньому негативних деформацій.

Хоча регулятивні норми Світової організації торгівлі та кореспондуючих договорів і обмежують можливості встановлення тарифних та нетарифних бар'єрів своїми учасниками, багато з країн-членів користуються високими ставками імпортного митного тарифу (так, у США тарифна ставка на імпорт цукру становила 244 %, на молоко – 83 %; у Канаді на масло – 360 %, сир – 289 %, яйця курячі – 236 %) [1]. У той же час, положення вищезгаданої Угоди про асоціацію між Україною та ЄС значно зменшують спектр регулятивних можливостей держави у цьому напрямі, тому ефективно полегшити тиск імпортних агропродовольчих товарів на внутрішній ринок можливо, більшою мірою, за рахунок регулювання імпорту з інших країн, що не є членами цих об'єднань (табл. 1).

Таблиця 1 – Сегрегація торгівельних партнерів України за членством у СОТ [2]

Члени СОТ (без урахування членів ЄС)	Не члени СОТ
Австралія, Албанія, Ангола, Аргентина, Афганістан, Бангладеш, Бахрейн, Беліз, Бенін, Болівія, Бразилія, Буркіна-Фасо, Венесуела, В'єтнам, Вірменія, Габон, Гана, Гамбія, Гвінея, Гондурас, Гонконг, Грузія, Джибуті, Домініканська Республіка, Еквадор, Єгипет, Ємен, Замбія, Зімбабве, Ізраїль, Індія, Індонезія, Ісландія, Йорданія, Казахстан, Камбоджа, Камерун, Канада, Катар, Кенія, Киргизстан, Китай, Лаоська Народно-Демократична Республіка, Македонія, Колумбія, Конго, Демократична Республіка Конго, Південна Корея, Коста-Ріка, Кот-д'Івуар, Куба, Кувейт, Ліхтенштейн, Маврикій, Мадагаскар, Малаві, Малайзія, Малі, Мальдіви, Марокко, Мексика, Мозамбік, Молдова, Монголія, М'янма, Непал, Нігер, Нігерія, Нікарагуа, Нова Зеландія, Норвегія, ОАЕ, Оман, Пакистан, Панама, Перу, ПАР, РФ, Руанда, Саудівська Аравія, Сенегал, Кент-Кітс і Невіс, Сінгапур, Супінам, США, Сьєра-Леоне, Таджикистан, Таїланд, Танзанія, Того, Туніс, Туреччина, Уганда, Уругвай, Філіппіни, Центральнаафриканська Республіка, Чілі, Чорногорія, Швейцарія, Шрі-Ланка, Ямайка, Японія	Азербайджан, Алжир, Білорусь, Боснія і Герцеговина, Віргінські Острови, Гайвана, Гватемала, Гренландія, Ефіопія, Ірак, Іран, КНДР, Ліберія, Ліван, Лівія, Мавританія, Маршаллові Острови, Палестина, Південний Судан, Пуерто-Ріко, Реюньон, Сан-Маріно, Сербія, Сирія, Сомалі, Судан, Тайвань, Туркменістан, Узбекистан, Фарерські Острови, Фолклендські Острови

Можливі методи та інструменти захисту внутрішнього агропродовольчого ринку в умовах посилення інтеграційних процесів представлені в табл. 2.

Таблиця 2 – Методи та інструменти захисту внутрішнього агропродовольчого ринку, що пропонуються

Методи та інструменти	Сфера використання	Пропозиції з використання
Тарифні квоти	Імпорт	Введення на рівні мінімального доступу на ринок (3 % імпорту від рівня споживання товару)
Ліцензування, добровільне обмеження	Експорт	Застосування у випадку, якщо об'єм виробництва товару упродовж 12 і більше місяців становить менше 20 % від його споживання.
Заходи внутрішньої підтримки «жовтого кошика» та «зеленого кошика» за класифікацією СОТ	Вітчизняна продукція	Слід використовувати для підвищення конкурентноздатності вітчизняної продукції на зовнішніх ринках і підтримки продовольчої безпеки, з переорієнтацією фінансової підтримки на заходи «зеленого кошика»

Відзначимо, що особливо слід звернути увагу на підтримку виробників фруктів та овочів, де ввізне мито України знижуватиметься на 50 % протягом 5 років, а також виробників м'ясної групи товарів – експортний потенціал країн-членів Європейського Союзу у цій сфері перевищує місткість внутрішнього ринку України у 1,5-2 рази [3]. При цьому зусилля необхідно спрямувати на максимальне збереження митно-тарифного регулювання у цій сфері, а за неможливості – введення національних технічних стандартів чи застосування інших адміністративних методів нетарифного регулювання для недопущення витіснення національного виробника з внутрішнього ринку продовольства.

Перелік посилань:

1. Нарынбаева А. С. Тарифно-таможенна заштита продовольственного рынка Казахстана / Айна Сериковна Нарынбаева // Вестник Алтайского государственного аграрного университета. – 2012. – №4. – С. 90-94.
2. Understanding the WTO: the organization [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу : https://www.wto.org/English/thewto_e/whatis_e/tif_e/org6_e.htm.
3. Осташко Т. О. Перспективи та ризики у торгівлі сільськогосподарськими товарами з країнами єдиного економічного простору / Т. О. Осташко. // Економіка і прогнозування. – 2012. – №1. – С. 132-142.